

SINTEZA
obiectiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 345/MF/CNPF/2022)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Conținutul obiectiei/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	AVIZARE PRIMARĂ	
	CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI, nr.31/02-69-5117 din 24.05.2022 AVIZ DE COMPATIBILITATE	
	<p>[...]</p> <p>Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii Europene în domeniul <i>pieței de capital</i>, pe segmentul legislativ al <i>gestionării valorilor mobiliare</i>.</p> <p>[...]</p> <p>În consecință, ca urmare a analizei proiectului național prin prisma actelor UE menționate <i>supra</i>, constatăm că, proiectul național nu are ca scop transpunerea directă a unor prevederi din legislația UE în materia pieței de capital și nu afectează gradul de armonizare realizat prin Legea nr. 1134/1997 și Legea nr. 171/2012, atingându-și finalitatea de a stabili un cadru legal național de partajare a atribuțiilor de administrare a conturilor de titluri de valoare <i>de către DCU</i> (pentru valorile mobiliare ale entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare; ale emitenților în care statul deține cotă de participare; ale emitenților de oferte publice; ale emitenților de obligațiuni; ale emitenților care se încadrează în categoria entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și ale societăților pe acțiuni nou-create) și <i>de către societățile de</i></p>	-

	registru (pentru activitatea de ținere a registrului acționarilor).	
MINISTERUL JUSTIȚIEI, nr. 04/4882 din 03.06.2022		
	[...] ținând cont de prevederile pct. 3 sbp. 1) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, atenționăm despre necesitatea însoțirii prezentului proiect de o analiză a impactului de reglementare, deoarece proiectul include prevederi ce stabilesc drepturi, obligații și cerințe față de societățile de registru (Registratori) a cărei activitate de bază, cu titlul exclusiv pe piața de capital, reprezintă ținerea registrelor acționarilor. Reliefa că, analiza impactului de reglementare va permite identificarea problemelor apărute, stabilirea obiectivelor, determinarea opțiunilor de soluționare a problemei ori de atingere a obiectivului și estimare a impactului, efectelor sau consecințelor opțiunilor respective, cu scopul de a fundamenta și argumenta necesitatea acestor reglementări în domeniul pieței de capital.	Nu se acceptă Potrivit Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, procesul de reglementare a activității de întreprinzător în domeniul financiar (bancar și nebancar) este exceptat de la realizarea analizei impactului de reglementare (AIR). Totodată, AIR-ul nu este necesar în speță, pentru că proiectul de lege vine să readucă în legislație acele norme de reglementare, excluse anterior prin Legea nr. 58/2017.
Articolul 10¹. Registratorul [...] (7) Comisia Națională emite reglementări privind autorizarea registratorilor, care includ cerințe prudențiale aferente capitalului, cerințe privind dotarea tehnică, sistemele informaționale, încăperile, resurselor financiare și umane necesare desfășurării activității, privind protecția securității, integritatea și confidențialitatea informațiilor deținute de Registrator, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registratorului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.	La pct. 4 ce vizează completarea Legii privind piața de capital cu art. 10 ¹ , alin. (7), ținem să menționăm că potrivit art. 2 din Legea cu privire la actele normative, act normativ reprezintă un act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sunt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice. Astfel, având în vedere că legislația operează cu noțiunea de act normativ propunem substituirea cuvântului „reglementări” cu sintagma „acte normative”.	Se acceptă Proiectul a fost redactat potrivit obiecției.
Articolul 10². Efectuarea înscrierilor în Sistem	Potrivit art. 10 ² alin. (3) și alin (7) din proiect, în cazul	Nu se acceptă

<p>[...]</p> <p>(3) În cazul refuzului de a efectua înscrieri în Sistem, persoana care ține registrul este obligată să trimită în scris solicitantului, în termenul prevăzut la alin. (2), o înștiințare motivată despre acest fapt.</p> <p>[...]</p> <p>(7) Apărarea drepturilor și intereselor legitime în raport cu acțiunile Registrului se poate realiza, în modul stabilit de legislație, prin sesizarea organelor de conducere ale emitentului și/sau Comisia Națională, și/sau instanța de judecată.</p>	<p>refuzului de a efectua înscrieri în sistemul informațional de efectuare a înscrierilor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor, persoana care ține registrul este obligată să trimită o înștiințare scrisă și motivată despre acest fapt, respectiv registrului răspunde pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazul refuzului nemotivat de a face înscrierea. Ținem să menționăm că proiectul nu prevede temeiurile privind refuzul înscrierii în sistem a informațiilor relevante de către registrator. Reținem existența prevederilor de la art. 7 alin. (11) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, care stabilesc motivele pentru refuzul de a înregistra valorile mobiliare, însă din conținutul prevederilor proiectului (în concret ale art. 10¹ alin. (1)) înțelegem că în Sistemul respectiv vor fi mai multe categorii de înregistrări, spre exemplu, retragerea acțiunilor de pe contul personal al persoanei înregistrate, modificarea datelor de identificare cu privire la emitent etc). Prin urmare, în vederea respectării principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative, se impune o analiză a situației dacă și în cazul acestor categorii de înregistrări vor putea fi emise refuzuri și în ce circumstanțe/temeiuri acestea pot surveni.</p> <p>În acest sens, atenționăm că dispozițiile de conținut ale actului normativ trebuie redactate astfel încât să asigure o succesiune logică a soluțiilor normative preconizate și realizarea unei armonii interioare a actului normativ. În acest context, situația expusă mai sus ar putea determina apariția unor situații de incoerență și instabilitate a subiecților vizati la înscrierea în sistem a informațiilor privind drepturile de proprietate asupra acțiunilor, fapt contrar principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea actelor normative. Adicional, normele juridice trebuie să corespundă condițiilor de claritate, accesibilitate și previzibilitate. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a remarcat că, o</p>	<p>1. Art. 7 alin. (11) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital se referă la motivele pentru refuzul de a înregistra valorile mobiliare în Registrul emitentilor de valori mobiliare de către CNPF;</p> <p>2. Motivația de refuz la cererea de operare a înscrierilor în registru, evidențiată în proiectul de lege, se referă mai cu seamă la operațiunile cu valori mobiliare înregistrate de registrator (rezultate din tranzacțiile de vânzare - cumpărare sau altor operațiuni civile (donăție, moștenire, succesiune, etc.). Regimul juridic al acestor operațiuni este reglementat de Regulamentul CNPF nr. 14/5/2016 privind circulația valorilor mobiliare pe piața de capital, subiecții cărora sunt registratorii. Astfel, Regulamentul prenotat prevede lista exhaustivă de operațiuni cu valori mobiliare, și cerințele față de înregistrarea acestora. Or, nerespectarea de către părțile în tranzacție a prevederilor actului normativ constituie motivația registratorului pentru refuzul de a înregistra respectiva operațiune.</p> <p>Cu referire la alte activități pe care registratorul este în drept să le realizeze în temeiul autorizației, ținem să menționăm, că în temeiul art. 10¹ alin. (7) din proiect, CNPF urmează să emită acte normative, inclusiv pentru reglementarea transferurilor și a altor operațiuni efectuate cu acțiunile emitentilor, care vor reglementa toate activitățile prevăzute la art. 10¹ alin. (1).</p>
--	---	--

<p>Articolul 10². Efectuarea înscrierilor în Sistem [...]</p> <p>(6) Registratorul răspunde pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazurile încălcării termenelor de efectuare a înscrierii în Sistem, eschivării sau refuzului nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din Sistem, comiterii de greșeli la ținerea registrului și în alte cazuri prevăzute de legislație.</p>	<p>normă este clară, accesibilă și previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să decidă asupra conduitei sale și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-o normă (a se vedea Cantorii c. Franței, § 35; Achour c. Franței [MC], § 54). Odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept pe care îi privesc măsurile de aplicare a acestei soluții (Păduraru c. României, 1 decembrie 2005, §92).</p>	
	<p>Totodată, la art. 10² alin. (6), considerăm că prevederea generală privind survenirea răspunderii pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazurile încălcării termenilor de efectuare a înscrierii în sistem, eschivării sau refuzului nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din Sistem, comiterii de greșeli la ținerea registrului și în alte cazuri prevăzute de legislație poartă un caracter declarativ și necesită a fi revizuită. În acest context, propunem ca autorul proiectului să prevadă natura juridică a răspunderii pentru a oferi claritate și previzibilitate subiecților vizați de prezenta normă juridică.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Răspunderea juridică a subiecților vizați în proiectul de lege este prevăzută la art. 144 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (inclusiv civilă, contravențională și penală). În context, art. 10² alin. (6) se va expune în redacția:</p> <p>(6) Registratorul răspunde în conformitate cu art. 144 pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazurile încălcării termenelor de efectuare a înscrierii în Sistem, eschivării sau refuzului nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din Sistem, comiterii de greșeli la ținerea registrului și în alte cazuri prevăzute de legislație.</p>
<p>(3) Registratorul realizează activitățile prevăzute la alin. (1) într-un sistem informațional adecvat de efectuare a înscrierilor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor (în continuare – Sistem), care cuprinde fără a se limita:</p> <p>a) datele principale despre emitent;</p> <p>b) balanța acțiunilor emitentului;</p> <p>c) conturile personale ale persoanelor înregistrate (proprietari sau custozii ai acțiunilor emitentului);</p>	<p>MINISTERUL ECONOMIEI, nr. 06/1-1576 din 07.06.2022 (semnat electronic la 10.06.2022)</p> <p>Referitor la proiectul de lege.</p> <p>Art. II. - Legea nr. 171/2012 privind piața de capital. La pct.4. Art. 10¹.</p> <p>1) La alin.(3) - în vederea îndeplinirii principiului predictibilității normelor juridice prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative din conținutul alin. (3) este necesar de a exclude cuvintele „fără a se limita”. Or la lit. a)-d) sunt enumerate înscrierile care urmează a fi efectuate de către registrator în sistemul</p>	<p>1) Se acceptă parțial</p> <p>Cuvintele „adecvat” și „fără a se limita” se exclud.</p> <p>A se ține cont că potrivit art. 10¹ alin. (7) din proiectul de Lege, Comisia Națională emite acte normative privind autorizarea registratorilor, care includ cerințe prudentiale aferente capitalului, cerințe privind dotarea tehnică, sistemele informaționale, încaperile, resursele financiare și umane necesare desfășurării activității, privind protecția, securitatea, integritatea și</p>

<p>cu indicarea claselor și numărului de acțiuni care le aparțin;</p> <p>d) istoricul operațiunilor efectuate pe conturile personale;</p> <p>e) alte înregistrări prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale.</p>	<p>informațional de efectuare a înregistrilor și de evidență a drepturilor asupra acțiunilor. Concomitent, este necesar de a exclude cuvântul „adecvat”, ca fiind inutil.</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru norma expusă la lit. e).</p> <p>2) În același sens, pentru a asigura principiul enunțat supra, precum și principiul transparenței stabilit la art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 considerăm oportună expunerea alin. (5) în următoarea redacție:</p> <p>„(5) Preturile maxime ale serviciilor prestate de societatea de registru aferente ținerii registrului acționarilor se aprobă în conformitate cu metodologia aprobată de Guvern.”.</p>	<p>confidențialitatea informațiilor deținute de Registrul, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registrului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.</p> <p>În context, CNPF, în calitate de autoritate de reglementare și supraveghere a activității participanților profesioniști pe piața de capital, poate prevedea în actele sale normative alte înregistrări care urmează a fi efectuate de registru în sistemul informațional și care, respectiv, se cuprind la lit. e) pentru plenitudine.</p> <p>2) Nu se acceptă</p> <p>Potrivit art.1 alin. (1) din legea-cadru (nr.192/1998), CNPF reglementează și autorizează activitatea participanților la piața financiară nebanară.</p> <p>Totodată, atragem atenția supra faptului că, procesul de reglementare a activității de întreprinzător în domeniul financiar (bancar și nebanar) nu este obiectul Legii nr. 235/2006 cu privire la principile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.</p>
<p>Articolul 10². Efectuarea înregistrilor în Sistem</p> <p>(1) Registrul este obligat să facă înregistrări în Sistem, să elibereze extrase din Sistem, să prezinte emitenților listele persoanelor înregistrate în Sistem, să confrunte anual cu emitenții balanța acțiunilor ei, precum și să îndeplinească alte obligații prevăzute de prezenta lege, actele normative ale Comisiei Naționale și de contractul de ținare a registrului.</p> <p>[...]</p>	<p>Art. 10².</p> <p>1) La alin. (1) - este necesar de a exclude textul „precum și să îndeplinească alte obligații prevăzute de prezenta lege, actele normative ale Comisiei Naționale și de contractul de ținare a registrului”, deoarece în această redacție este inutilă referința la alte obligații ale registrului prevăzute deja de Legea în cauză și concomitent se extind neîntemeiat obligațiile registrului.</p>	<p>1) Nu se acceptă</p> <p>Potrivit art. 10¹ alin. (4) din proiect, ținerea registrului acționarilor se efectuează de către Registrul în temeiul contractului cu privire la ținerea registrului încheiat cu emitenții, a deciziei Comisiei Naționale sau actului judecătoresc executoriu. Forma contractului-tip de ținare a registrului acționarilor se stabilește de Comisia Națională.</p> <p>Totodată, potrivit art. 10¹ alin. (7) din proiectul de Lege, CNPF emite acte normative privind [...] securitatea, integritatea și confidențialitatea informațiilor deținute de Registrul, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registrului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.</p>

<p>(3) În cazul refuzului de a efectua înscrieri în Sistem, persoana care ține registrul este obligată să trimită în scris solicitantului, în termenul prevăzut la alin. (2), o înștiințare motivată despre acest fapt. [...]</p>	<p>2) La alin. (3) - după cuvintele „în scris”, considerăm oportun de a completa cu cuvintele „sau în format electronic” cu scopul ca solicitantul să beneficieze de accesul prompt la înștiințarea abordată.</p>	<p>În context, atragem atenția asupra faptului că Registratorul este obligat să îndeplinească atât cerințele prevăzute de Legea nr. 171/2012, actele normative ale CNPF emise în aplicarea acesteia, cât și de contractul de ținere a registrului.</p>
<p>(6) Registratorul răspunde pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazurile încălcării termenelor de efectuare a înscrierii în Sistem, eschivării sau refuzului nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din Sistem, comiterii de greșeli la ținerea registrului și în alte cazuri prevăzute de legislație.</p>	<p>3) La alin. (6) - sintagma „alte cazuri prevăzute de legislație”, poartă caracter incert, ceea ce contravine principiului stabilității și predictibilității normelor juridice, consacrat de art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>2) Se ia în considerație Comunicarea prin mijloace electronice se consideră comunicare scrisă în cazul în care documentul corespunde cerințelor legale stabilite pentru un document electronic. În context, la art. 10², pentru clarificarea modalităților de comunicare dintre registrator și părțile terțe se propun modificările după cum urmează: - cuvintele „să trimită în scris” se substituie cu cuvintele „să expedieze” - se completează cu un aliniat nou, cu următorul cuprins: „<i>Comunicarea cu emitentul, achizitorul, proprietarul, reprezentantul acestuia sau custodele valorilor mobiliare se face în scris, acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri, în special mijloacelor electronice de comunicație. Dacă se optează pentru comunicarea electronică, documentul trebuie să corespundă cerințelor legale stabilite pentru un document electronic.</i>”</p>
		<p>3) Nu se acceptă Răspunderea registratorului este prevăzută la art.144 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, inclusiv în Codul contravențional (art.304¹ Încălcarea regulilor privind registrul deținătorilor de instrumente financiare) și Codul penal (art. 245² Încălcarea legislației la ținerea registrului deținătorilor de valori mobiliare).</p>

<p>Articolul 10³. Prezentarea informației din Sistem</p> <p>(1) Registratorul este obligat să asigure confidențialitatea informațiilor referitoare la datele din conturile personale (deținătorii conturilor, operațiuni, solduri etc.), precum și a documentației aferente acestor date.</p> <p>(2) Datele și informațiile cuprinse în Sistem se prezintă de către Registrator în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea persoanei înregistrate sau reprezentantului legal al acesteia în privința eliberării extrasului din contul personal de valori mobiliare;</p> <p>b) la cererea emitentului sau persoanelor abilitate cu dreptul de a convoca adunarea generală a acționarilor în privința eliberării listei acționarilor, în cazurile stabilite de legislație;</p> <p>c) la cererea ofertantului sau reprezentantului legal al acestuia privind eliberarea listei acționarilor în scopul realizării ofertei de preluare sau procedurii de retragere obligatorie;</p> <p>d) la solicitarea instanței de judecată;</p> <p>e) la cererea organului de urmărire penală;</p> <p>f) la solicitarea executorului judecătoresc, în vederea aplicării unei proceduri de executare;</p> <p>g) la cererea succesorului persoanei fizice/juridice, în privința valorilor mobiliare deținute de către acestea;</p> <p>h) Comisiei Naționale și altor autorități publice și persoane, dacă prin lege specială aceste autorități publice și persoane au dreptul, în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor specifice, să solicite și/sau să primească astfel de informații și date din Sistem;</p> <p>i) în alte cazuri prevăzute expres de lege.</p>	<p>4) Obiecția este valabilă și la art. 10³ alin. (2) lit. i).</p>	<p>4) Nu se acceptă</p> <p>Întru evitarea paralelismelor în legislație, lista prevăzută la art. 10³ alin. (2) nu poate fi exhaustivă. A se ține cont că, obligația registratorului de a elibera date și informații cuprinse în Sistem poate fi prevăzută și de legislația specială. În speță, art. 68 alin. (8) din Legea insolvențității nr. 149/2012 prevede că „La cererea administratorului/ lichidatorului, deținătorii de registre, băncile și alți prestatori de servicii de plată, organele cadastrale și Serviciul Fiscal de Stat sînt obligate să le comunice gratuit, în cel mult 10 zile, informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.”</p> <p>Astfel, norma prevăzută la art. 10³ alin. (2) lit. i) are drept scop neadmiterea normelor contradictorii în legislație și, respectiv, evitarea limitării accesului la datele din registrul acționarilor, în alte cazuri, prevăzute expres de lege, decât în situațiile stabilite expres la lit. a)-h).</p>
<p>BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI,</p>		

nr. 31-002/31/1854 din 17.06.2022		
8. La articolul 30, alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Societatea va informa, după caz, Depozitarul central sau Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în conturile și registrele acestora.”.	Recomandăm revederea redacției propuse la art. 30 alin. (6) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și menținerea obligației Comisiei Naționale a Pieței Financiare de a informa Depozitarul Central Unic (în continuare DCU) despre modificările și completările operate în documentele de constituire ale societăților pentru a fi introduse în conturile și registrele DCU, astfel, fiind asigurată actualizarea și corectitudinea informațiilor deținute de acesta.	Se acceptă parțial În contextul în care, potrivit art. 41 alin. (6) din Legea nr. 234/2016 cu privire la DCU, CNPF asigură accesul DCU la Registrul emitenților de valori mobiliare, subiecții vizati pentru informare se vor rezuma doar la societățile de registru. Astfel, la art. 30, alin. (6) va avea următorul cuprins: „(6) Societatea va informa Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în registrul acționarilor.”.
16. Articolul 58: se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Pentru asigurarea desfășurării adunării generale a acționarilor se aleg persoanele sau comisia de numărare a voturilor conform art. 59. Funcțiile comisiei de numărare a voturilor pot fi delegate Depozitarului central/Registratorului.”;	Cu referire la modificarea propusă la art. 58 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (completarea norme cu alin. 1 ¹), reiterăm necesitatea corelării acesteia cu prevederile art. 5 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.	Se acceptă Articolul 58 se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) Pentru asigurarea desfășurării adunării generale a acționarilor se aleg persoanele sau comisia de numărare a voturilor conform art. 59. Funcțiile comisiei de numărare a voturilor pot fi delegate Depozitarului central/Registratorului.”;
Articolul 10¹. Registratorul [...] (3) Registratorul realizează activitățile prevăzute la alin. (1) într-un sistem informațional de efectuare a înscrierilor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor (în continuare – Sistem), care cuprinde: a) datele principale despre emitent; b) balanța acțiunilor emitentului; c) conturile personale ale persoanelor înregistrate (proprietari sau custozii ai acțiunilor emitentului), cu indicarea claselor și numărului de acțiuni care le aparțin; d) istoricul operațiunilor efectuate pe conturile personale;	În mod repetat, atenționăm despre oportunitatea completării Legii nr. 171/2012 privind piața de capital cu noțiunea de „sistem”, aceasta fiind utilizată pe text, spre exemplu, la art. 10 ¹ , 10 ² din proiectul de Lege.	Nu se acceptă Normele instituite la art. 10 ¹ alin. (3) prevăd: „(3) Registratorul realizează activitățile prevăzute la alin. (1) într-un sistem informațional de efectuare a înscrierilor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor (în continuare – Sistem), care cuprinde: a) datele principale despre emitent; b) balanța acțiunilor emitentului; c) conturile personale ale persoanelor înregistrate (proprietari sau custozii ai acțiunilor emitentului), cu indicarea claselor și numărului de acțiuni care le aparțin; d) istoricul operațiunilor efectuate pe conturile personale; e) alte înscrieri prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale.

<p>e) alte înscrieri prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale.</p> <p>Articolul 10². Efectuarea înscrierilor în Sistem</p> <p>(1) Registratorul este obligat să facă înscrieri în Sistem, să elibereze extrase din Sistem, să prezinte emitenților listele persoanelor înregistrate în Sistem, să confrunte anual cu emitenții balanța acțiunilor ei, precum și să îndeplinească alte obligații prevăzute de prezenta lege, actele normative ale Comisiei Naționale și de contractul deținere a registrului.</p> <p>(2) Înscrierea în Sistem se efectuează la cererea emitenților, achizitorului, proprietarului, reprezentantului acestuia sau custodelui valorilor mobiliare, în termen de 3 zile de la data depunerii tuturor documentelor prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale.</p>		<p>Astfel, opinăm că explicarea sensului termenului de Sistem la art.6 determină pericolul nedefinirii exacte al acestuia, or atribuirea semnificației atotcuprinzătoare a unei noțiuni este practic imposibilă.</p> <p>Totodată, a se reține că actul normativ nu este un dicționar juridic, fapt pentru care nu este justificată definirea noțiunilor decât în cazul în care la momentul adoptării actului se știe cu certitudine că, un termen este pasibil de mai multe interpretări sau dacă se imprimă un alt sens decât cel uzual și se optează pentru o anumită interpretare.</p>
<p>Articolul 47. Măsuri compensatorii</p> <p>(1) Pretențiile financiare care pot deriva din aplicarea art.46 alin.(10) și (11) se depun la Cancelaria de Stat, însoțite de acte doveditoare, în termen de până la 6 luni de la data intrării în vigoare a prevederilor prezentului articol.</p> <p>(2) Pretențiile depuse conform alin.(1) sunt examinate în termen de 6 luni de la data depunerii de o comisie, componența nominală și regulamentul de activitate ale căreia se aprobă de Guvern.</p> <p>[...]</p> <p>(5) Comisia adoptă o decizie motivată privind respingerea pretențiilor ori acceptarea totală sau parțială a acestora. În cazul acceptării totale sau parțiale a pretențiilor, decizia comisiei intră în vigoare după aprobarea acesteia de către Guvern.</p>	<p>Ținând cont de modificările propuse prin proiect, potrivit cărora unele categorii de registratori își vor continua activitatea după intrarea în vigoare a acestuia, propunem precizarea categoriilor de subiecți care sunt îndreptățiți la compensații conform art. 47 din Legea nr. 234/2016 privind Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, în special în cazul subiecților care au depus deja cererile respective. În acest sens, considerăm că eventualele modificări urmează să ia forma unor dispoziții tranzitorii, având în vedere faptul că prevederile art. 47 și-au produs deja efectul în timp.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. IV se completează cu alin.(3) cu următorul cuprins:</p> <p>(3) Prezenta lege nu aduce atingere drepturilor societăților de registru la pretențiile financiare depuse de societățile de registru potrivit art. 47 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</p> <p>Notă: În contextul avizului repetat al BNM, această propunere a fost reconsiderată.</p>

Despăgubirile vor fi achitate din bugetul de stat în termen de până la 6 luni de la aprobarea de către Guvern a deciziei respective.		Suplimentar, se va ajusta pct. 2 din Nota informativă a proiectului de lege care descrie <i>Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite</i> , în special, alineatul 2, pentru a corespunde situației de fapt.	Se acceptă Nota informativă a fost ajustată potrivit propunerii.
DEPOZITARUL CENTRAL UNIC AL VALORILOR MOBILIARE, nr. 02/373 din 03.06.2022			
8. La articolul 30, alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Societatea va informa, după caz, Depozitarul central sau Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în conturile și registrele acestora.”	1. Conform art.1 pct.8 al proiectului legii, la art.30 alin.(6) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, se propune să fie indicat că „Societatea va informa, după caz, Depozitarul central sau Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în conturile și registrele acestora”.	În opinia DCU, modificările propuse nu sunt recomandabile. În activitatea practică se constată că, de regulă, societățile pe acțiuni nu informează DCU despre modificările ce țin de emisiunile de valori mobiliare. Se întâlnesc numeroase cazuri în care la reorganizarea/lichidarea societății, emisiunile de acțiuni sunt radiate din Registrul emitenților ținut de CNPF, însă societatea nu informează DCU și nu cere radierea acțiunilor din sistemele DCU. Astfel de situații pot genera abuzuri pe piață și riscuri pentru investitori. <i>Recomandare:</i> Dat fiind că orice modificare ce țin de emisiunile de valori mobiliare sunt aprobate/avizate de CNPF, recomandăm ca prevederile actuale ale legii să fie menținute. Acest fapt va permite DCU și, respectiv, societăților de registru, să opereze imediat modificările necesare ce țin de emisiunile de valori mobiliare în sistemele proprii, evitându-se posibile riscuri și abuzuri. Concomitent, aceste reglementări se pliază politicilor statului de aplicare a unei abordări de ghiseu unic, în cadrul căruia DCU/societatea de registru va efectua anumite operațiuni în temeiul actului administrativ aprobat de CNPF, fără necesitatea de cere	Se acceptă parțial În contextul în care, potrivit art. 41 alin. (6) din Legea nr. 234/2016, CNPF asigură accesul DCU la Registrul emitenților de valori mobiliare, subiecții vizati pentru informare se vor rezuma doar la societățile de registru. Astfel, la articolul 30, alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Societatea va informa Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în registrul acționarilor.”

<p>Art.II. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...]</p> <p>4. Se completează cu articolele 10¹-10³ cu următorul cuprins: [...]</p>	<p>societății să întreprindă activități suplimentare.</p> <p>2. Conform art.II pct.4 din proiectul legii, se propune completarea Legii nr.171/2012 cu articolele 10¹-10³, cu includerea acestora în secțiunea a 2-a a Legii nr.171/2012. Menționăm că secțiunea a 2-a a Legii nr.171/2012 stabilește cadrul general privind drepturile asupra valorilor mobiliare. Dat fiind că noile articole se referă la activitatea societăților de registru, propunem includerea noilor articole în cadrul altor secțiuni ale legii, care țin de activitatea operatorilor pieței.</p>	<p>Nu se acceptă A se ține cont că potrivit Legii nr. 171/2012, operatorul de piață este persoană juridică care administrează și/sau exploatează o piață reglementată.</p>
<p>5. Articolul 11: alineatul (3) se completează cu textul „/Registrador sau societate de investiții care desfășoară activitate de custodie”;</p>	<p>3. Referitor la propunerile de art. II pct.5 din proiectul legii, propunem ca modificările stabilite la art.11 alin.(3) din Legea nr.171/2012 să stabilească următoarele: la alineatul 3), cuvintele „la data înregistrării persoanei în conturile deschise la Depozitarul central” se substituie cu cuvintele „la momentul înscrierii valorilor mobiliare în contul persoanei, deschis la Depozitarul central, Registrador sau custode”. Respectiv, art.11 alin.(3) din Legea nr.171/2012 va avea următoarea redacție: „(3) Dreptul de proprietate asupra valorilor mobiliare apare la momentul înscrierii valorilor mobiliare în contul persoanei, deschis la Depozitarul central, Registrador sau custode”. Argumentare: Redacția propusă are un șir de avantaje față de versiunea actuală a Legii nr.171/2012 și amendamentele propuse de proiectul legii: • în primul rând, redacția propusă stabilește că dreptul de proprietate va apărea imediat (la momentul înscrierii în cont), avându-se în vedere că valorile mobiliare pot fi revândute pe parcursul zilei; • în al doilea rând, se stabilește că transferul dreptului de proprietate este condiționat de înscrierea valorilor mobiliare în cont (care poate fi o activitate multiplă), dar nu de înregistrarea persoanei în sistem (care este o activitate unică); • în al treilea rând, se stabilește că transferul poate avea loc atât în contul DCU/registradorului sau societății de investiții,</p>	<p>Se acceptă parțial La art. 11 din Legea nr. 171/2012, alin. (3) va avea următoarea redacție: „(3) Dreptul de proprietate asupra valorilor mobiliare apare la momentul înscrierii valorilor mobiliare în contul persoanei, deschis la Depozitarul central, Registrador sau societatea de investiții care desfășoară activitate de custodie.” În context a se reține Legea nr. 171/2012 (art. 6) nu definește noțiunea de <i>custode</i>, ci de <i>custodie</i>, corespunzător, vis-a-vis de depozitarul fondului, așa cum este definit în Legea nr. 171/2012 (art.6) – o bancă, care poate deține și licență de societate de investiții. De altfel evidența activelor fondului sub formă de valori mobiliare se va realiza la fel printr-o societate de investiții - custode.</p>

<p>6. Articolul 47 se completează cu aliniatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Societatea de investiții prezintă emitentului, ofertantului și/sau Registraturii emitentului informația despre valorile mobiliare și deținătorii acestora, reflectate în evidența sa:</p> <p>a) la întocmirea de către emitent a rapoartelor specifice;</p> <p>b) la întocmirea listei persoanelor care au dreptul de a participa la adunarea generală a acționarilor;</p> <p>c) la efectuarea ofertei de preluare și a procedurii de retragere obligatorie.</p> <p>(3²) Societatea de investiții este obligată să comunice Registraturii toate modificările rezultate din tranzacțiile efectuate pentru introducerea modificărilor în lista acționarilor cu drept de participare la adunare, cu cel puțin o zi înainte de desfășurarea adunării generale a acționarilor.”</p>	<p>cât și în contul altor custozi (de ex. depozitarul fondului).</p> <p>4. Referitor la propunerile de art.II pct.6 din proiectul legii, propunem ca noile alineate (3¹) și (3²) introduse la art.11 din Legea nr. 171/2012 să fie expuse în următoarea redacție:</p> <p>„(3¹) Custodele prezintă emitentului, ofertantului, Depozitarului central și/sau Registraturii " în continuare după textul proiectului legii;</p> <p>„(3²) Custodele este obligat să comunice Depozitarului central/Registraturii " în continuare după textul proiectului legii.</p> <p>Argumentare: Obligația prezentării informației îi revine nu doar societății de investiții, ci oricărui custode. Concomitent, informația în cauză urmează a fi prezentată tuturor entităților care, conform legii, emit listele acționarilor (după caz, sau Registraturii, sau Depozitarul central).</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art. 47 este dedicat societăților de investiții, făcând parte din Capitolul III „Societățile de Investiții”.</p>
<p>Articolul 10². Efectuarea înscrisurilor în Sistem</p> <p>(1) Registraturii este obligat să facă înscrisuri în Sistem, să elibereze extrase din Sistem, să prezinte emitentului listele persoanelor înregistrate în Sistem, să confrunte anual cu emitentul balanța acțiunilor ei, precum și să îndeplinească alte obligații prevăzute de prezenta lege, actele normative ale Comisiei Naționale și de contractul de ținere a registrului.</p>	<p>1. În art.II p.4 al Proiectului în p.10² (1) de exclus cuvintele „să confrunte anual cu emitentul balanța acțiunilor ei” sau de modificat astfel: „să confrunte la necesitate cu emitentul balanța acțiunilor ei”</p> <p>Motiv: confruntarea anuală a balanței acțiunilor este un lucru ce necesită investiții de timp și materiale (perfectarea și prezentarea balanței, cererea de a returna balanța semnată etc.) și este absolut inutil din motivul că modificarea numărului de acțiuni la emitent poate avea loc doar în cazul majorării sau micșorării numărului total de acțiuni emise de emitent cu înregistrarea emisiei la CNPF, înregistrarea modificărilor în statutul emitentului la ASP și apoi înregistrarea la registratură modificărilor în registrul. Nu poate la emitent, sau mai mult ca</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Norma respectivă are drept scop protejarea acționarilor și prevenirea fraudelor în registrul acționarilor.</p> <p>Confruntarea datelor este o practică aplicată și altor participanți profesioniști. La desfășurarea activității de custodie a activelor clienților, societatea de investiții este obligată să confrunte cel puțin lunar cu societatea de registru și/sau depozitarul central balanța instrumentelor financiare deținute în custodie.</p>

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A REGISTRATORILOR,
f/n din 10.06.2022

	<p>afți, la registrator să fie înregistrate modificări la numărul de acțiuni emise de emitent fără actele CNPF, ASP și informațiile devaluite public de aceste entități de stat. În acest sens exemplul transmiterii registrelor către DCU nu a depistat nici o abatere în bilanțurile acțiunilor.</p>	
<p>Articolul 10¹. Registratorul [...] (8) Prevederile art. 39 alin. (1)–(5), art. 140 alin. (1), (3)–(7), (9)–(12) și (15)–(16) se aplică corespunzător registratorilor.</p>	<p>2. În art. II p.4 al Proiectului în p.10¹(8) se spune că "Prevederile... art. 140 alin...(9)–(12)... se aplică corespunzător registratorilor".</p> <p>Nu este clară referirea la art. 140(9) care prevede că taxa de eliberare a licențelor stabilite la alin. (2) lit. a) și b) este de 10000 de lei. Dar registratorul nu se referă la lit.a) și b) din art.140 (2) doar la e). Taxa pentru o licență de societate de investiții și autorizarea de registrator va avea același preț. Dar la societățile de investiții prețurile pentru serviciile acordate nu sunt limitate de CNPF, societățile de investiții pot acorda servicii la orice emitent și persoană, iar pentru Registrator clienții tot sunt limitați prin criteriile abordate în Legea DCU. Termenul licenței este nelimitat. Termenul autorizăției este de 5 ani. La înfățișarea cu conducerea CNPF am atras atenția că veniturile societăților de registru s-au diminuat considerabil după transmiterea registrelor către DCU. Rugăm să fie micșorat prețul pentru autorizăție.</p> <p>3. În art. III p.1 al Proiectului de modificat art. 5 (1) ultimul criteriu după cum urmează: - societăților pe acțiuni nou-create, dacă corespund criteriilor specificate mai sus.</p>	<p>Se acceptă Alin.(9) de la art.140 din Legea nr. 171/2012 nu se va aplica registratorilor. Astfel, art. 10¹ alin. (8) din proiectul de lege va avea următorul cuprins: (8) Prevederile art. 39 alin. (1)–(5), art. 140 alin. (1), (3)–(7), (11)–(12) și (15)–(16) se aplică corespunzător registratorilor. Totodată, pentru claritate art.10¹ se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „(8) Taxa de eliberare a autorizăției deținere a registrului acționarilor este de 5000 de lei, care se varsă în bugetul Comisiei Naționale, în termen de cel mult 10 zile de la data eliberării autorizăției.”.</p>
<p>Art.III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343–346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins: „c) valorile mobiliare ale: - entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare; - emitenților în care statul deține cotă de</p>		<p>Nu se acceptă Aspectul conceptual vis-a-vis de lista exhaustivă a valorilor mobiliare în privința cărora DCU va presta servicii a fost subiect al dezbaterilor în cadrul mai multor ședințe cu reprezentanții BNM, DCU și FMI. Poziția BNM a fost expediată în adresa societăților de registru prin scrisoarea nr. 03-624 din 05.03.2021.</p>

<p>participare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - emitenților de oferte publice; - emitenților de obligațiuni; - emitenților care se încadrează în categoria entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; - societăților pe acțiuni nou-create.” 		
<p>Art.III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) valorile mobiliare ale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare; - emitenților în care statul deține cotă de participare; - emitenților de oferte publice; - emitenților de obligațiuni; - emitenților care se încadrează în categoria entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; - societăților pe acțiuni nou-create.” 	<p style="text-align: center;">Societatea de registru „SOLIDITATE” SA, nr. 761 din 09.06.2022</p> <p><i>La prima facie</i> este salutat și acceptat Proiectul ce vizează oferirea de statut legal activității societăților de registru (Registratori) privind ținerea registrelor de valori mobiliare. În favoarea acestei abordări, la etapa actuală de dezvoltare a pieței de capital, sunt argumente suficiente. Totodată am identificat unele lacune care lovesc dur în calitatea normelor de drept adreseate societăților de registru. Presupunem, că Proiectul în cauză nu avea să genereze o serie de îngrijorări dacă autorii își propuneau să pună la baza elaborării Proiectului necesitatea existenței institutului de societăți de registru în calitate de entități ce acoperă grație activității lor o gamă de servicii de care piața nu poate fi lipsită. Subordonarea Proiectului reconsiderării opiniei Băncii Naționale a Moldovei, care în cazul dat rezolvă un interes îngust departamental, fiind autoritatea care controlează DCU, în opinia noastră, a influențat negativ procesul legislativ. În acest context evidențiem:</p> <p>1) includerea în categoriile de valori mobiliare în privința cărora DCU este în drept să-și desfășoare activitatea a valorilor mobiliare emise de emitenții care cad sub criteriile de entități mari potrivit Legii contabilității, precum și societăților pe acțiuni noi create. Ar fi fost justificat, conform conceptului de transfer parțial al registrelor la DCU, ca valorile mobiliare în cauză să ajungă și să fie în mod obligatoriu deservite la DCU în cazul în care emitenții respectivi se încadrează în categoriile de emitenți de interese</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aspectul conceptual vis-a-vis de lista exhaustivă a valorilor mobiliare în privința cărora DCU va presta servicii a fost subiect al dezbaterilor în cadrul mai multor ședințe cu reprezentanții BNM, DCU și FMI. Poziția BNM a fost expedită de către CNPF în adresa societăților de registru prin scrisoarea nr. 03-624 din 05.03.2021 prin care, de asemenea, a fost solicitată exprimarea intenției privind desfășurarea activității de ținere a registrului în contextul criteriilor respective. Toate societățile de registru au prezentat în adresa CNPF intenția de a-și continua activitatea autorizată în condițiile evocate de BNM în scrisoarea anexată.</p>

	public sau/și statul deține cotă de participare, sau/și emitenților de oferte publice, sau/și de obligațiuni. Această includere se percepe drept una artificială, de interes particular, care conduce spre îngustare și mai dură a bazelor de clienți ale societăților de registru. Astfel de prevederi servesc conservării situației economico-financiare precare a societăților de registru, situație în care au fost plasate de stat drept consecință a creării DCU;	
<p>Articolul 10¹. Registratorul [...]</p> <p>(5) Prețurile maxime ale serviciilor prestate de societatea de registru aferente ținerii registrului acționarilor se aprobă de către Comisia Națională.</p>	<p>2) păstrarea rolului CNPF în calitate de autoritate care stabilește prețurile maxime ale serviciilor prestate de societățile de registru aferente ținerii registrului acționarilor este un anacronism inacceptabil pentru o piață concurențială, dar și cu considerarea faptului că DCU, fiind cu statut de monopolist, are dreptul să-și stabilească singur prețurile;</p>	<p>Nu se acceptă A se evidenția că potrivit art. 45 din Legea nr. 234/2016, mărimea comisioanelor aferente serviciilor prestate de către DCU se aprobă de Consiliul de supraveghere a DCU, în limitele maxime ale comisioanelor aprobate de BNM. Totodată, CNPF în calitate de autoritate de reglementare și supraveghere a pieței de capital, participă atât la procesul de aprobare a limitelor maxime ale comisioanelor, avizând decizia BNM în acest sens, cât și la aprobarea nemijlocită a mărimii comisioanelor, având în vedere că un membru al Consiliului de supraveghere este persoană propusă de CNPF.</p>
<p>Art. III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343–346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) valorile mobiliare ale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare; - emitenților în care statul deține cotă de participare; - emitenților de oferte publice; 	<p>3) expunerea disproporționată a normelor ce țin de transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare. Proiectul conține prevederi clare privind direcția Registrului spre DCU și este lipsit de prevederi ce ar reglementa procedura transmiterii registrelor de la DCU către Registrul. Vor exista situații când emitenții nu vor fi eligibili pentru deservire de către DCU sau doar de către DCU. Atragem atenția că prevederile art.5 din Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare oferă dreptul de a deservi doar anumite valori mobiliare, iar prevederile Proiectului aferente Legii nr.171/2012 privind piața de capital (art. II, alin.(3) extind spectrul de valori mobiliare (și altele decât cele indicate la art.5). Se cere o claritate pentru a evita înțelegerea eronată a legii.</p>	<p>Nu se acceptă Mecanismul de transmitere a registrelor acționarilor și lista exhaustivă a valorilor mobiliare în privința cărora DCU va presta servicii a fost subiect al dezbaterilor în cadrul mai multor ședințe cu reprezentanții BNM, DCU și FMI și convenit, în prealabil, cu aceștia.</p>

<p>- emitenților de obligațiuni;</p> <p>- emitenților care se încadrează în categoria entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;</p> <p>- societăților pe acțiuni nou-create.”.</p> <p>(7) Comisia Națională emite acte normative privind autorizarea registratorilor, care includ cerințe prudențiale aferente capitalului, cerințe privind dotarea tehnică, sistemele informaționale, încăperile, resurselor financiare și umane necesare desfășurării activității, privind protecția, securitatea, integritatea și confidențialitatea informațiilor deținute de Registrator, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registratorului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.</p>	<p>4) trimiteri multiple în Proiect la acte secundare ce vor fi elaborate de CNPF în vederea reglementării activității Registratorilor. Considerăm important ca Proiectul să conțină norme cadru ce vizează autorizarea registratorilor, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților, cerințe vis-a vis de raportări, expunerea exhaustivă a altor condiții de bază. În cazul în care legiuitorul decide să trunchieze activitatea societăților de registru și o consideră oportună pentru piața de capital anume în această formulă, este justificat să se expună și privind cerințele ce le înaintează or o abordare complexă se impune a fi reflectată în lege și doar din respectiva să rezulte concretizări expuse ulterior în actele secundare emise de CNPF.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Potrivit proiectului de lege, Legea nr. 171/2012 va prevedea norme primare de reglementare a activității deținere a registrului acționarilor, or reglementarea acestora țin de domeniul legilor și sunt de competența legiuitorului. Potrivit legii-cadru (nr. 192/1998), în scopul exercitării atribuțiilor sale, CNPF emite decizii sub forma actelor normative, care sunt obligatorii pentru participanții la piața financiară nebankară. Astfel, pentru organizarea executării Legii nr. 171/2012, CNPF va aproba un șir de acte cu caracter regulamentar, normativ, care vor concretiza unele aspecte de procedură ale legii.</p> <p>Potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective.</p>
<p>Art.III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343–346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>5. La articolul 47 alineatul (1), textul „alin. (10) și (11)” se substituie cu textul „alin. (11)”.</p>	<p>5. excluderea prin Proiect a normelor legale din care derivă măsurile compensatorii ce reveneau societăților de registru drept consecință a eliminării respectivelor de pe piața de capital fără a fi înlocuite cu prevederi legale ce ar compensa pierderile cauzate de activitatea în format trunchiat nu poate fi acceptată, fiind nocivă în esență, încălcând inviolabilitatea investițiilor garantate de Constituția RM. În acest context sunt relevante propunerile adresate CNPF de către Asociația Națională a Registratorilor în cadrul ședinței din 30 martie</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. IV se completează cu alin.(3) cu următorul cuprins:</p> <p>(3) Prezentă lege nu aduce atingere drepturilor societăților de registru la pretențiile financiare depuse de societățile de registru potrivit art. 47 din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</p>

	<p>2022. În concluzie</p> <p>Recunoașterea oportunității menținerii institutului Registratorilor pe piața de capital urmează a fi susținută prin oferirea posibilității de asigurare a viabilității profitabile ale acestora. În formula Proiectului Registratorii vor fi supuși unei excluderi latente generată de lipsa de venit suficient și pierderi de resurse. Cel puțin două consecințe vor necesita ulterior soluționări: transmiterea bazelor de date (inclusiv toate arhivele) ținute de Registratorii ce vor fi nevoiți să se dizolve și conflictele cu investitorii nedreptățiți. Cu considerarea celor expuse solicităm respectuos revizuirea prevederilor Proiectului menționate la punctele 1-5 ale prezentei scrisori.</p>	<p>Notă: În contextul avizului repetat al BNM, această propunere a fost reconsiderată.</p>
<p>Societatea de registru „DEPOZITARUL CENTRAL” SA, f/n din 10.06.2022</p>		
<p>Articolul 10². Efectuarea înscrierilor în Sistem</p> <p>(1) Registratorul este obligat să facă înscrieri în Sistem, să elibereze extrase din Sistem, să prezinte emitentului listele persoanelor înregistrate în Sistem, să confrunte anual cu emitentul balanța acțiunilor ei, precum și să îndeplinească alte obligații prevăzute de prezenta lege, actele normative ale Comisiei Naționale și de contractul de ținere a registrului.</p>	<p>S.A. Depozitarul Central vine cu următoarele propuneri la Legea nr.171/2012 privind piața de capital:</p> <p>1) Art. 10² „să confrunte anual cu emitentul balanța acțiunilor ei” de exclus și de substituit cu textul „să confrunte cu emitentul balanța acțiunilor ei cel puțin o dată la trei ani” .</p> <p>Necesitatea contrapunerii balanței acțiunilor cu emitentul anual este o procedură inutilă, astfel, cum mai mult de jumătate din acestea nu produc modificări la capitalul social cel puțin 5 ani. În practică putem executa obligatoriu contrapunerea cu Emitentul, care a micșorat sau majorat capitalul social în restul cazurilor informația nu se schimbă și rămâne constantă și peste 10 ani. Iar obligarea Registratorului atrage după sine o impunere forțată de a executa corespondențe cu Emitentul, care nu sunt justificate. Cadrul normativ trebuie să fie ajustat ca să ne fructifice activitatea.</p> <p>2) Articolul 10³ de completat cu</p> <p>f¹) la solicitarea administratorului insolabilității/ lichidatorului, în vederea stabilirii masei debitoare, conform taxelor CNPF;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Norma respectivă are drept scop protejarea acționarilor și prevenirea fraudelor în registrul acționarilor, or termenul de 3 ani este un termen mult prea mare.</p> <p>Confruntarea datelor este o practică aplicată și altor participanți profesioniști. La desfășurarea activității de custodie a activelor clienților, societatea de investiții este obligată să confrunte cel puțin lunar cu societatea de registru și/sau depozitarul central balanța instrumentelor financiare deținute în custodie.</p>
<p>Articolul 10³. Prezentarea informației din Sistem</p> <p>[...]</p> <p>(2) Datele și informațiile cuprinse în Sistem se prezintă de către Registrator în următoarele cazuri:</p> <p>a) la cererea persoanei înregistrate sau</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Potrivit art. 68 alin.(8) din Legea insolabilității nr. 149/2012, la cererea administratorului/ lichidatorului, deținătorii de registre, băncile și alți prestatori de servicii de plată, organele cadastrale și Serviciul Fiscal</p>	

<p>reprezentantului legal al acestuia în privința eliberării extrasului din contul personal de valori mobiliare;</p> <p>b) la cererea emitentului sau persoanelor abilitate cu dreptul de a convoca adunarea generală a acționarilor în privința eliberării listei acționarilor, în cazurile stabilite de legislație;</p> <p>c) la cererea ofertantului sau reprezentantului legal al acestuia privind eliberarea listei acționarilor în scopul realizării ofertei de preluare sau procedurii de retragere obligatorie;</p> <p>d) la solicitarea instanței de judecată;</p> <p>e) la cererea organului de urmărire penală;</p> <p>f) la solicitarea executorului judecătoresc, în vederea aplicării unei proceduri de executare;</p> <p>g) la cererea succesorului persoanei fizice/juridice, în privința valorilor mobiliare deținute de către acestea;</p> <p>h) Comisiei Naționale și altor autorități publice și persoane, dacă prin lege specială aceste autorități publice și persoane au dreptul, în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor specifice, să solicite și/sau să primească astfel de informații și date din Sistem;</p> <p>i) în alte cazuri prevăzute expres de lege.</p>		<p>de Stat sînt obligate să le comunice gratuit, în cel mult 10 zile, informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.</p> <p>Întru evitarea paralelismelor în legislație, lista prevăzută la art. 10³ alin. (2) nu poate fi completată cu cazurile prevăzute de alte legi speciale. În context, norma prevăzută la art. 10³ alin. (2) lit. i), are drept scop, pe de o parte protecția datelor din registrul acționarilor, pe de altă parte, neadmiterea limitării accesului la datele din registrul acționarilor, în cazurile prevăzute expres de alte legi.</p>
<p>Articolul 10¹. Registratorul</p> <p>[...]</p> <p>(8) Prevederile art. 39 alin. (1)-(5), art. 140 alin. (1), (3)-(7), (9)-(12) și (15)-(16) se aplică corespunzător registratorilor.</p>	<p>3) Totodată taxa pentru obținerea a autorizației deținerea registrului acționarilor societății să fie nu mai mare de 5000 (cinci) mii lei, astfel cum toate societățile cu lichiditate sporită sunt doar la DCU, iar taxele pentru serviciile prestate de registrator sunt din 2012.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pentru claritate, art.10¹ se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:</p> <p>„(8) Taxa de eliberare a autorizației deținere a registrului acționarilor este de 5000 de lei, care se varsă în bugetul Comisiei Naționale, în termen de cel mult 10 zile de la data eliberării autorizației.”</p>
<p>Art.III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016,</p>	<p>Propuneri la Legea 234/2016: De exclus: societăților pe acțiuni nou-create Societățile pe Acțiuni trebuie să aibă posibilitatea liberă fără</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aspectul conceptual vis-a-vis de lista exhaustivă a valorilor mobiliare în privința cărora DCU va presta</p>

<p>nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) valorile mobiliare ale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare; - emitenților în care statul deține cotă de participare; - emitenților de oferte publice; - emitenților de obligațiuni; - emitenților care se încadrează în categoria entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; - societăților pe acțiuni nou-create.”. 	<p>constrângeri legislative de a încheia un contract de ținerea și ducerea registrului atât cu Registratorul, cât și cu Depozitarul Central Unic pentru evitarea monopolizării pe piața de capital, cu excepția cazurilor când Emitentul este nou-creat și corespunde deja criteriilor de entitate de interes public, cu cota statului, entităților, care se încadrează în categoria entităților mari (287/2017).</p>	<p>servicii a fost subiect al dezbaterilor în cadrul mai multor ședințe cu reprezentanții BNM, DCU și FMI.</p> <p>Poziția BNM a fost expediată de către CNPF în adresa societăților de registru prin scrisoarea nr. 03-624 din 05.03.2021 prin care, de asemenea, a fost solicitată exprimarea intenției privind desfășurarea activității de ținere a registrului în contextul criteriilor respective. Toate societățile de registru au prezentat în adresa CNPF intenția de a-și continua activitatea autorizată în condițiile evocate de BNM în scrisoarea anexată.</p>
<p align="center">CAMERA DE COMERȚ AMERICANĂ, nr.52 din 28.06.2022</p>		
<p>Art.III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343-346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) valorile mobiliare ale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare; - emitenților în care statul deține cotă de 	<p>Recent Ministerul Finanțelor a lansat spre consultare publică un proiect de lege pentru modificarea unor acte normative, elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare „CNPF”), și care are ca scop (re)crearea cadrului juridic pentru desfășurarea activității societăților de registru. Printre altele, proiectul prevede trecerea obligatorie în evidența Depozitarului Central Unic (în continuare „DCU”) a valorilor mobiliare ale emitenților care cad sub criteriile de entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.</p> <p>Observăm că nota informativă la proiect nu conține vreo argumentare pentru impunerea unei asemenea obligații, intenția respectivă nefiind în prealabil discutată cu emitenții</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Aspectul conceptual vis-a-vis de lista exhaustivă a valorilor mobiliare în privința cărora DCU va presta servicii a fost subiect al dezbaterilor în cadrul mai multor ședințe cu reprezentanții BNM, DCU și FMI.</p> <p>Redacția art. 5 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 234/2016 a fost formulată de către BNM în avizul nr.26-01109/233/649 din 01.03.2021.</p>

<p>participare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - emitenților de oferte publice; - emitenților de obligațiuni; - emitenților care se încadrează în categoria entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; - societăților pe acțiuni nou-create.” 	<p>vizați.</p> <p>În opinia membrilor AmCham, vizați de această normă nouă, impunerea obligației menționate nu respectă principiul proporționalității și contravine principiilor economiei de piață. Așa cum înțelegem, crearea DCU, cu capital integral de stat și sub supravegherea BNM, s-a efectuat ca răspuns la abuzurile comise în trecut de unele societăți de registru, abuzuri care au avut ca efect deposedarea unor acționari din piața financiară bancară și nebankară de valorile mobiliare deținute.</p> <p>Ca urmare, toate entitățile de interes public, precum și o mare parte din emitenții în care statul deține cotă de participare sau care corespund criteriilor de entități mari, au fost obligate, prin lege sau prin ordinul CNPF, să-și treacă valorile mobiliare în evidența DCU, în vederea protejării drepturilor de proprietate ale investitorilor.</p> <p>Ulterior, DCU a abordat individual și alte societăți pe acțiuni care corespund criteriilor de entități mari, în vederea trecerii benevole a valorilor lor mobiliare din evidența societăților de registru în evidența DCU, însă au primit refuz. De remarcat că, în cazul unor dintre societățile vizate, unele organizații financiare internaționale au fost acei acționari care au manifestat dezinteres față de asemenea transfer.</p> <p>Argumentele pentru trecerea obligatorie în evidența DCU a valorilor mobiliare ale entităților de interes public, emitenților în care statul deține cotă de participare, emitenților de oferte publice, emitenților de obligațiuni sau societăților de acțiuni nou-create nu sunt valabile în cazul emitenților care cad sub criteriile de entități mari și nu fac parte din categoriile menționate mai sus.</p> <p>Aceste entități nu desfășoară activități pe piața financiară bancară sau nebankară și sunt deținute de un singur acționar sau de un număr foarte limitat de acționari, care sunt, de regulă, investitori cu cunoștințe și experiență bogată în domeniul investițiilor. Acești investitori sunt capabili să-și evalueze propriile riscuri și să decidă de sine stătător cum le</p>
---	---

	<p>tratează. DCU este prezent în piață de mai mulți ani și, dacă acești investitori au ezitat să-și treacă valorile mobiliare în evidența DCU, aceasta este o decizie pe care statul, în conformitate cu principiul economiei de piață (neintervenție în situațiile în care nu există un eșec al pieței), ar trebui să o respecte.</p> <p>De notat că lipsa obligației respective nu împiedică emitenții care cad sub criteriile de entități mari să decidă oricând în mod benevol trecerea valorilor mobiliare proprii în evidența DCU.</p> <p>În acest context, solicităm respectuos excluderea emitenților care cad sub criteriile de entități mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, de sub incidența obligației de trecere a valorilor mobiliare în evidența DCU.</p>	
	<p align="center">SERVICIUL PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR, nr. 01/2-30-754 din 25.05.2022 Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
	<p align="center">CENTRU NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PRSONAL, nr. 04-01/1362 din 27.05.2022 Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
	<p align="center">CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE, nr. 06/2-3216 din 02.06.2022 În scopul efectuării expertizei anticorupție, solicită variantă definitivată a proiectului, după avizare.</p>	
	<p align="center">AVIZARE REPETATĂ Ministerul Finanțelor nr. 16/2-03/77/1020 din 27.07.2021 MINISTERUL JUSTIȚIEI, nr. 04/6952 din 03.08.2022</p>	
<p>Articolul 10². Efectuarea înscririlor în Sistem [...]</p> <p>(4) În cazul refuzului de a efectua înscrireri în Sistem, persoana care ține registrul este obligată să trimită în scris solicitantului, în termenul prevăzut la alin. (2), o înștiințare motivată despre acest fapt. [...]</p> <p>(8) Apărarea drepturilor și intereselor legitime în</p>	<p>Ministerul Justiției a examinat sinteza propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege prezentat de autor, respectiv fiind luate parțial în considerare obiecțiile propuse în avizul Ministerului Justiției nr. 04/4882 din 03.06.2022.</p> <p>În context, cu referire la obiecția ce ține de completarea cu art. 10² alin. (3) și alin. (7) a Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, reiterăm poziția expusă în avizul anterior, având în vedere că proiectul trebuie să prevadă nemijlocit temeiurile</p>	<p>Se acceptă parțial Proiectul de lege are drept scop reîncadrarea în câmpul serviciilor de ținare a registrelor deținătorilor de valori mobiliare a societăților de registru – entități care sunt autorizate în temeiul Legii nr.171/2012 privind piața de capital și care își desfășoară activitatea în conformitate cu actele</p>

<p>raport cu acțiunile Registrului se poate realiza, în modul stabilit de legislație, prin sesizarea organelor de conducere ale emitentului și/sau Comisia Națională, și/sau instanța de judecată.</p>	<p>privind refuzul registrului de a efectua înscrieri în sistemul informațional de efectuare a înscrierilor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor, acest fapt va permite edictarea într-o manieră clară și previzibilă a normelor propuse.</p> <p>Totodată, adoptarea de către legiuitor a unor acte normative accesibile, previzibile și clare se impune și prin articolul 23 alin. (2) din Constituție, care stabilește obligația statului de a asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale (HCC nr. 5/2018, § 46-47). Drept urmare, din practica uniformă a Curții Constituționale derivă clar faptul că la elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor constituționale de calitate, i.e. accesibilitatea și previzibilitatea (HCC nr.23/2021, § 52).</p>	<p>normative ale CNPF, inclusiv Regulamentul cu privire la modul de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative de către registrator și deținătorul nominal (Hotărârea CNPF nr. 15/1/2007).</p> <p>Asfel, potrivit pct. 7.1.14. din regulamentul prenotat, Registratorul va refuza introducerea înscrierilor în sistemul registrului și va prezenta solicitanților în termen de 3 zile lucrătoare, argumentările respective, în cazurile în care:</p> <p>a) nu sînt prezentate toate documentele necesare;</p> <p>b) documentele prezentate nu corespund cerințelor stabilite de legislație;</p> <p>c) sînt dubii întemeiate și esențiale referitor la autenticitatea semnăturii de pe documente;</p> <p>d) registrul nu conține informația despre persoana care transmite valorile mobiliare și/sau valorile mobiliare referitor la care urmează a fi efectuate înscrierile date în registru;</p> <p>e) numărul valorilor mobiliare indicate în dispoziția de transmitere depășește numărul de valori mobiliare aflate pe contul personal al persoanei înregistrate;</p> <p>f) nu sînt respectate restricțiile stabilite de legislație.</p>
<p>Articolul 10¹. Registratorul</p> <p>[...]</p> <p>(5) Prețurile maxime ale serviciilor prestate de societatea de registru aferente ținerii registrului acționarilor se aprobă de către Comisia Națională.</p>	<p>Referitor la proiectul de lege.</p> <p>Art. II. - Legea nr. 171/2012 privind piața de capital. La pct.4. Art. 10¹.</p> <p>La alin. (5) - Reiterăm importanța îndeplinirii principiilor predictibilității normelor juridice și ale transparenței acestora prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) și lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel considerăm oportună expunerea alin. (5) în următoarea redacție:</p> <p>„(5) Prețurile maxime ale serviciilor prestate de societatea de registru aferente ținerii registrului acționarilor se aprobă de</p>	<p style="text-align: center;">MINISTERUL ECONOMIEI, nr. 06/1-2162 din 02.08.2022</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Având în vedere că decizia de aprobare de către CNPF a prețurilor maxime ale serviciilor prestate de societățile de registru vizează drepturi social-economice și reglementează mecanismul organizațional-juridic de realizare a acestora, actul juridic emis de CNPF este suspus procedurii de expertizare juridică, înregistrare în Registrul de stat al actelor juridice și, respectiv, publicare în Monitorul Oficial (a se vedea Hotărârea CNPF nr. 54/1/2012 cu privire la aprobarea mărimii prețurilor</p>

	către Comisia Națională în conformitate cu normele metodologice publicate în modul stabilit de Legea privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173/1994.”	maximale ale serviciilor prestate de către persoanele ce dețin autorizația de societate de registru).
<p>Articolul 10². Efectuarea înscrierilor în Sistem [...]</p> <p>(7) Registratorul răspunde în conformitate cu art. 144 pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazurile încălcării termenelor de efectuare a înscrierii în Sistem, eschivării sau refuzului nemotivat de a face extrase din Sistem, comiterii de greșeli la ținerea registrului și în alte cazuri prevăzute de legislație.</p> <p>Articolul 10³. Prezentarea informației din Sistem [...]</p> <p>(2) Datele și informațiile cuprinse în Sistem se prezintă de către Registrator în următoarele cazuri: [...]</p> <p>i) în alte cazuri prevăzute expres de lege.</p>	<p>Art. 10².</p> <p>1) La alin. (7) - sintagma „alte cazuri prevăzute de legislație”, poartă caracter incert, ceea ce contravine principiului stabilității și predictibilității normelor juridice, consacrat de art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>2) Obiecția este valabilă și la art. 10³ alin. (2).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost redactat potrivit obiecției.</p> <p>1) Art. 10³ alin. (9) va avea următorul cuprins:</p> <p>(7) Registratorul răspunde în conformitate cu art. 144 pentru prejudiciul cauzat persoanei înregistrate în cazurile încălcării termenelor de efectuare a înscrierii în Sistem, eschivării sau refuzului nemotivat de a face înscrierea sau de a elibera extrase din Sistem, comiterii de greșeli și abateri la ținerea registrului.</p> <p>2) Art. 10⁴ alin. (2) lit. i) va avea următoarea redacție:</p> <p>i) la cererea administratorului/lichidatorului, în condițiile Legii insolvenței nr. 149/2012.</p>
<p align="center">BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI, nr. 31-002/46/2502 din 23.08.2022</p>		
<p>Art. III. – Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 343–346, art. 711), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) valorile mobiliare ale:</p> <p>- entităților de interes public, inclusiv ale celor admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare;</p>	<p>La art. III din proiectul de lege recomandăm completarea art. 5 alin. (1) lit. c) cu o noua diviziune cu următorul conținut ”- <i>emitenților, care solicită din propria inițiativă prestarea serviciilor de către Depozitarul Central.</i>”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost redactat potrivit obiecției.</p>

<p>- emitenților în care statul definește cota de participare;</p> <p>- emitenților de oferte publice;</p> <p>- emitenților de obligațiuni;</p> <p>- emitenților care se încadrează în categoria entităților mari, potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017;</p> <p>- societăților pe acțiuni nou-create.”.</p>		
<p>4. Articolul 46:</p> <p>[...]</p> <p>se completează cu alineatele (4¹) și (4²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) Pentru valorile mobiliare, altele decât cele prevăzute la alin. (4) lit. a)-c), transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare către Depozitarul central se va realiza în termen de până la 6 luni de la înfrunirea criteriilor specificate la art. 5 alin. (1) lit. c).</p> <p>[...]</p>	<p>La art. 46 alin. (4¹) – completarea cu următorul text „<i>Pentru valorile mobiliare ale emitenților care solicită din propria inițiativă prestarea serviciilor de către Depozitarul Central, transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare se va realiza conform alin. (5¹).</i>”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 46 alin. (4¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>(4¹) Pentru valorile mobiliare, altele decât cele prevăzute la alin. (4) lit. a)-c), transmiterea registrelor deținătorilor de valori mobiliare către Depozitarul central se va realiza în termen de până la 6 luni de la înfrunirea criteriilor specificate la art. 5 alin. (1) lit. c), cu excepția registrelor deținătorilor de valori mobiliare ale emitenților care solicită din propria inițiativă prestarea serviciilor de către Depozitarul Central, transmiterea cărora se va realiza conform alin. (5¹).</p>
<p>Redacția în vigoare a art. 46 alin. (5¹):</p> <p>(5¹) Societatea pe acțiuni este în drept să transmită registrul deținătorilor de valori mobiliare emise de aceasta din data stabilită la alin. (4) lit. a). La exercitarea acestui drept, societatea de registru este obligată să transmită Depozitarului central registrul deținătorilor de valori mobiliare și documentația aferentă completă, inclusiv istoricul, în format electronic și pe suport de hârtie, în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data depunerii cererii de către societatea pe acțiuni.</p>	<p>Suplimentar, propunerea de modificare a art. 46 alin. (5¹) recomandăm fi completată cu textul „, în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. III din proiectul de lege se completează cu o modificare la art. 46 alin. (5¹) din Legea nr. 234/2016 cu următorul cuprins:</p> <p>alineatul (5¹) se completează cu textul „, în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.</p>
<p>4. Articolul 46:</p> <p>[...]</p> <p>alineatele (10) și (13¹) se abrogă.</p> <p>5. La articolul 47 alineatul (1), textul „alin. (10) și (11)” se substituie cu textul „alin. (11)”.</p>	<p>Totodată, recomandăm reevaluarea necesității modificării normelor juridice care și-au produs efectele (spre exemplu, art. 46 alin. (10), art. 47 alin. (1) din Legea nr. 234/2016).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul a fost redactat potrivit obiectivei. Astfel, proiectul prevede abrogarea art. 46 alin. (13¹), iar modificarea propusă la art. 47 alin. (1) se exclude din proiect.</p>

CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE,
nr. 06/2-4690 din 12.08.2022

<p>Art.I. – Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 372-382, art. 341), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>8. La articolul 30, alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Societatea va informa Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în registrul acționarilor.”.</p>	<p align="center">Obiectie:</p> <p>Norma propusă incumbă în sarcina societății obligația informării Registratorului despre modificările operate în documentele sale de constituire în vederea introducerii acestora în registrul acționarilor, fără însă a prevedea un termen limită, de la operarea modificărilor în actele de constituire, în care societatea va fi ținută să asigure informarea Registratorului. Incidența factorului de risc constatat va determina irealizarea scopului normei propuse, sub aspectul obținerii unei certitudini a lipsei impunerii pentru neexecutarea obligației respective și, în final, a neinformării nicidecum a Registratorului.</p> <p>În același timp, se reține caracterul lacunar al normei în partea ce ține de specificarea repercursiunilor aplicabile în raport cu societatea urmare a neexecutării obligației de informare a Registratorului. Or, lipsa unui termen concret incident informării Registratorului necesar pentru operarea modificărilor corespunzătoare în registrul acționarilor risca să afecteze ținerea, în mod transparent și conform, a evidenței în registrele acționarilor, iar pentru societate se vor crea premise de a se eschiva de la îndeplinirea obligației de a informa Registratorul.</p> <p>La rândul său, aceste deficiențe vor servi drept premise pentru apariția manifestărilor de corupție. Respectiv, raportul de ținere a registrului acționarilor se va compromite în rezultatul abuzurilor exponențiale publice, astfel încât sub auspiciul corupționale se va putea evita introducerea în registrul acționarilor a modificărilor operate în documentele de constituire, ceea ce contravine interesului public.</p> <p>Prin urmare, norma propusă comportă un caracter incomplet fapt, care, la aplicare, va admite abuzuri din partea exponențiale publice, ceea ce contravine exigențelor legale, care prescriu cultivarea integrității în sectorul public și a</p>
	<p align="center">Se acceptă parțial</p> <p>1) Reiterăm că, proiectul de lege are drept scop reîncadrarea în câmpul serviciilor de ținere a registrelor deținătorilor de valori mobiliare a societăților de registru – entități care sunt autorizate în temeiul Legii nr.171/2012 privind piața de capital și care își desfășoară activitatea în conformitate cu actele normative ale CNPF, inclusiv Regulamentul cu privire la modul de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare nominative de către registrator și deținătorul nominal (Hotărârea CNPF nr. 15/1/2007).</p> <p>Astfel, potrivit pct.4.4. din regulamentul prenotat, <i>modificările și completările la documentele de constituire și în lista persoanelor, care au dreptul să obțină informație din registru, trebuie să fie prezentate registratorului de către emitent în termen de 5 zile lucrătoare din momentul producerii evenimentului.</i></p> <p>Totodată, cadrul normativ aferent procedurii de înregistrare a valorilor mobiliare, în speță - Instrucțiunea privind etapele, termenele, modul și procedurile de înregistrare a valorilor mobiliare (Hotărârea CNPF nr.13/10/2018) prevede la capitolul IX secțiunea 2 „Înregistrarea modificărilor legate de modificarea datelor de identificare a emitentului”, termenul reclamat de autorul avizului și anume:</p> <p><i>„182. Certificatul înregistrării de stat a valorilor mobiliare, nou-emis urmare a modificărilor operate în REVM, va fi ridicat de către emitent de la Comisia Națională, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare din data operării modificărilor în REVM, și transmis, în termen de 1 zi lucrătoare, societății de registru/Depozitarului Central pentru efectuarea</i></p>

	<p>climatului de toleranță zero la corupție în cadrul entităților publice din Republica Moldova (art. 2 din Legea integrității nr. 82/2017).</p> <p>Recomandări:</p> <p>1) Reglementarea unui termen concret în care societatea va fi obligată să informeze Registratorul despre modificările operate în documentele de constituire.</p> <p>2) De asemenea, se recomandă stabilirea procedurii aplicabile în raport cu societatea în caz de neexecutare a obligației de informare a Registratorului.</p>	<p><i>înscrierilor corespunzătoare în registrul/conturile deținătorilor de valori mobiliare.”</i></p> <p>2) Cu referire la stabilirea procedurii aplicabile în raport cu societatea în caz de neexecutare a obligației de informare a registratorului, potrivit legii-cadru (nr. 192/1998), CNPF are dreptul să expedieze participanților la piața financiară nebankară prescripții spre executare obligatorie.</p> <p>Suplimentar, potrivit art.304¹ alin. (1) și art.304³ alin. (1) Codul contravențional, CNPF poate sancționa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eschivarea emitentului de la ținerea sau de la asigurarea ținerii registrului deținătorilor de instrumente financiare conform cerințelor legislației în vigoare, ținerea și/sau transmiterea registrului cu încălcarea regulilor și cerințelor stabilite; - neexecutarea sau executarea necorespunzătoare de către participanții la piața financiară nebankară a deciziilor Comisiei Naționale a Pieței Financiare.
<p>Art.II. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>4. Se completează cu articolele 10¹-10³ cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 10¹. Registratorul</p> <p>(3) Registratorul realizează activitățile prevăzute la alin. (1) într-un sistem informațional de efectuare a înscririlor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor (în continuare – Sistem), care cuprinde:</p> <p>a) datele principale despre emitent;</p> <p>b) balanța acțiunilor emitentului;</p>	<p>Obiectii:</p> <p>Potrivit reglementării propuse, în vederea realizării activității sale, Registratorul va efectua într-un sistem informațional, înscriri și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor, care urmează să cuprindă, <i>inter alia</i>, datele principale despre emitent și alte înscriri prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale.</p> <p>Însă, norma comportă un caracter defectuos în partea ce ține de posibilitatea determinării și identificării, fără echivoc, a datelor care se prezintă ca fiind principale despre emitent, cât și a categoriei altor înscriri ce necesită a se efectua în Sistem, această construcție juridică fiind susceptibilă de varii interpretări, ceea ce va afecta calitatea normelor juridice și genera multiple riscuri de corupție.</p> <p>Astfel, se apreciază că prevederea din legea menționată este</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 10¹ alin. (3):</p> <p>1. lit. a) va avea următorul cuprins:</p> <p>„a) date despre emitent (denumirea completă, IDNO, adresa juridică, date de contact);”;</p> <p>2. lit. e) se substituie lit. e)-g) cu următorul cuprins:</p> <p>„e) istoricul operațiunilor emitentului cu valorile mobiliare plasate;</p> <p>f) istoricul restricțiilor efectuate pe conturile personale și ale emitentului.</p> <p>g) date despre temeiul efectuării înscririlor.”.</p>

<p>c) conturile personale ale persoanelor înregistrate (proprietari sau custozii acțiunilor emitentului), cu indicarea claselor și numărului de acțiuni care le aparțin;</p> <p>d) istoricul operațiunilor efectuate pe conturile personale;</p> <p>e) alte înregistrări prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale.</p>	<p>lipsită de claritate, întrucât exprimă condițiile: „datele principale” și „alte înregistrări”.</p> <p>De altfel, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat.</p> <p>În acest sens, Curtea Constituțională menționează că: „dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale”, consacrat în art.23 alin.(2) din Constituție, implică adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare.</p> <p>Prin Hotărârea nr.26 din 23.11.2010, Curtea a statuat că „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent desene conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție [...]”.</p> <p>La rândul său, prevederea confuză a obligației Registraturii, cu privire la categoria de date și înregistrări necesare a fi efectuate în sistemul informațional de efectuare a înregistrărilor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor riscă apariția unei discreții excesive a Registraturii, care va fi exagerat de împuternicit, să decidă asupra categoriei datelor și înregistrărilor incluse în Sistem, ceea ce poate afecta obiectivele de reglementare pe piața de capital (art.5 Legea nr.171/2012).</p> <p>În circumstanțele date, eventuala omisiune a Registraturii de a efectua înregistrările efectiv necesare în Sistem riscă dificultatea atragerii la răspundere a Registraturii pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a</p>
---	---

<p>obligărilor de serviciu, ceea ce contravine exigențelor legale, care prescriu cultivarea integrității în sectorul public și a climatului de toleranță zero la corupție în cadrul entităților publice din Republica Moldova (art.2 din Legea integrității nr.82/2017).</p> <p style="text-align: center;">Recomandări:</p> <p>1) Prevederea expresă a categoriei de date care se consideră a fi principale despre emitent.</p> <p>2) Totodată, se recomandă completarea normei cu toate înscririle necesare a se include în sistemul informațional de efectuare a înscririlor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor.</p>	<p>obligărilor de serviciu, ceea ce contravine exigențelor legale, care prescriu cultivarea integrității în sectorul public și a climatului de toleranță zero la corupție în cadrul entităților publice din Republica Moldova (art.2 din Legea integrității nr.82/2017).</p> <p style="text-align: center;">Recomandări:</p> <p>1) Prevederea expresă a categoriei de date care se consideră a fi principale despre emitent.</p> <p>2) Totodată, se recomandă completarea normei cu toate înscririle necesare a se include în sistemul informațional de efectuare a înscririlor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor.</p>	
<p>Art.II. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>4. Se completează cu articolele 10¹-10³ cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 10¹. Registratorul</p> <p>[...]</p> <p>(7) Comisia Națională emite acte normative privind autorizarea registratorilor, care includ cerințe prudențiale aferente capitalului, cerințe privind dotarea tehnică, sistemele informaționale, încăperile, resurselor financiare și umane necesare desfășurării activității, privind protecția, securitatea, integritatea și confidențialitatea informațiilor deținute de Registrator, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registratorului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.</p>	<p>Obiectii:</p> <p>Norma propusa stabilește în competența Comisiei Naționale, de a emite acte normative privind autorizarea Registratorilor, care includ cerințe prudențiale aferente capitalului, cerințe privind dotarea tehnică, sistemele informaționale, încăperile, resurselor financiare și umane necesare desfășurării activității, privind protecția, securitatea, integritatea și confidențialitatea informațiilor deținute de Registrator, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registratorului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.</p> <p>Însă, potrivit art.1 alin.(1) al Legii nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, „Comisia Națională a Pieței Financiare denumită în continuare Comisia Națională, este o autoritate publică autonomă, responsabilă față de Parlament, care reglementează și autorizează activitatea participanților la aiiaa financiară nebankară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei. În acest scop, Comisia Națională este învestită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație.”</p> <p>În norma dată nu se prevede competența CNPF de a emite</p>	<p>Se acceptă, cu comentariile de rigoare</p> <p>Reiterăm că, proiectul de lege are drept scop reîncadrarea în câmpul serviciilor deținere a registrelor deținătorilor de valori mobiliare a societăților de registru – entități care sunt autorizate în temeiul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital și Regulamentului cu privire privind licențierea și autorizarea pe piața de capital, aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 56/11/2014 (pct. 111-127).</p> <p>Potrivit proiectului de lege, Legea nr. 171/2012 va prevedea norme primare de reglementare a activității deținere a registrelor acționarilor, or reglementarea acestora țin de domeniul legilor și sunt de competența legiuitorului, iar pentru organizarea executării Legii nr. 171/2012, CNPF va aproba/modifica un șir de acte cu caracter regulamentar, normativ, care vor concretiza aspectele de procedură ale legii.</p> <p>Suplimentar, competența CNPF de a emite actele normative de reglementare a procedurii de autorizare, este dedusă coroborând prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și prevederile art. 1 alin. (1) din legea-</p>

	<p>acte normative privind autorizarea participanților la piața financiară nebankară. Asume sintagma explicită utilizată de legislator limitativ la reglementarea și autorizarea activității participanților la piața financiară nebankară exclude competența CNPF de a emite acte normative privind autorizarea activităților respective, atribuindu-i doar competență de autorizare a acestora.</p> <p>Or, reglementarea autorizării activității respective constituie o bază normativă care presupune atribuirea unor competențe specifice procesului de autorizare suplimentare celor reglementate de lege CNPF.</p> <p>În acest context, urmează de relevat art. 107 alin. (2) din Constituție, care prevede că în scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor, se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.</p> <p>Astfel, CNPF, fiind o autoritate administrativă înființată, în condițiile legii, are ca scop conducerea, coordonarea și exercitarea controlului domeniului economiei atribuit prin lege, dar nu și reglementarea propriilor competențe și atribuții, inclusiv și celor legate de reglementarea însăși a autorizării activității participanților la piața nebankară.</p> <p>Reieșind din principiile fundamentale ale statului de drept, reglementarea competențelor autorităților publice constituie o prerogativă exclusivă a puterii legislative, rezultând din faptul că puterea executivă pune în executare legile, fără a avea competențe de reglementare a propriilor competențe, fiind o bază a respectării principiului separației puterilor în stat.</p> <p>Extrapolând, Comisia Națională i se deleagă competențe improprie de reglementare, în concreto, dreptul de a stabili norme generale în materia condițiilor de bază referitoare la autorizarea societăților de registru (Registratorul), deși această atribuție ține de competența exclusivă a</p>	<p>cadru (nr. 192/1998), potrivit căreia CNPF reglementează și autorizează activitatea participanților la piața financiară nebankară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei.</p> <p>Cu referire la recomandări:</p> <p>1) Proiectul a fost completat cu un articol nou - Articolul 10². Autorizarea registratorului, care prevede la alin. (1) cerințe generale pentru obținerea autorizației de societate de registru.</p> <p>Totodată, particularitățile eliberării autorizației de societate de registru sunt prevăzute la pct. 111-127 din Regulamentul privind licențierea și autorizarea pe piața de capital (Hotărârea CNPF nr. 56/11/2014).</p> <p>2) La art. 10² alin. (2) din proiect au fost prevăzute cazurile în care se va retrage autorizația de societate de registru, iar potrivit alin. (5) din același articol, autorizația de societate de registru se eliberează pe un termen de 5 ani.</p> <p>3) Art. 10² alin. (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>(6) Comisia Națională emite acte normative privind modul de eliberare a autorizației de societate registru, cerințele prudențiale aferente capitalului, cerințe privind dotarea tehnică, sistemele informaționale, încăperile, resurselor financiare și umane necesare desfășurării activității, privind protecția, securitatea, integritatea și confidențialitatea informațiilor deținute de Registrator, precum și privind modul, conținutul și forma de raportare a informației despre activitatea Registratorului, transferurile și alte operațiuni efectuate cu acțiunile emitenților.</p>
--	--	---

Parlamentului, care deține funcția legislativă sau de edictare a legilor, aceasta fiind determinată, în primul rând, de art. 60 alin. (1) din Constituție, care stabilește că Parlamentul este unica autoritate legislativă a statului. La aceeași funcție se referă și art. 66 lit. a), care fixează una din atribuțiile de bază ale Parlamentului - adoptarea de legi, hotărâri și moțiuni. Semnificația supremă a acestei dispoziții constituționale constă în aceea că nicio altă autoritate publică din Republica Moldova nu are dreptul de a reglementa, stabilind norme juridice primare în vreun domeniu ai relațiilor sociale (Hotărârea Curții Constituționale nr. 31 din 10.11.1997). Rezumând prevederile enunțate *supra*, se evidențiază un potențial risc de corupție în materia delegării competenței Comisiei Naționale de a reglementa condițiile generale pentru obținerea autorizației de societate de registru (Registrator), la nivelul actelor normative subordonate legii. Or, actul normativ subordonat legii (act normativ al autorității publice autonome - Comisia Națională) nu poate conține norme primare, iar conținutul actului normativ urmează să fie în strictă corespondere cu normele și scopul legii sau ale actului normativ superior și nu poate introduce reglementări noi, altele decât cele stabilite de lege sau actul superior (pct.71 din Hotărârea Curții Constituționale nr.29 din 28.10.2016), ceea ce contravine principiilor statului de drept și principiilor bunei guvernări.

Respectiv, se deduce că autoritatea de supraveghere (Comisia Națională) trebuie să își exercite atribuțiile, în limitele stabilite de legislație, iar instituirea atribuției de reglementare a unor norme primare în competența acesteia riscă să condiționeze apariția unor atribuții nelimitate și o marjă de discreție excesivă, care se poate manifesta prin comiterea abuzului de serviciu și/sau depășirea atribuțiilor de serviciu în raport cu societățile de registru (Registratorul).

Totodată, Comisia Națională va putea să legitimizeze în afara câmpului legal, și anume, să stabilească condiții

	<p>„convenabile” de autorizare în favoarea societăților de registru (Registratori), acestea fiind favorizate în raport cu alți participanți de pe piața financiară nebankară, fapt ce contravine principiului separației puterilor în stat și prevederilor constituționale care stabilesc că Parlamentul este unica autoritate legislativă a statului.</p> <p>La rândul său, aceste deficiențe de reglementare nu corespund exigenței calității legii garantate de art. 23 din Constituție și, respectiv, acordă Comisiei Naționale atribuții nelimitate și excesive în materie de reglementare, ceea ce va permite aplicarea disproporționată și tendențioasă a exigențelor cu privire la cerințele de autorizare a societăților de registru (Registratori), fapt care va duce, în mod exponențial, la apariția manifestărilor de corupție.</p> <p>Mai mult decât atât, norma propusă este lacunară în ceea ce privește reglementarea cazurilor în care se va reține autorizarea de societate de registru, a termenului pentru care aceasta se eliberează, cât și a procedurii care să stabilească modul de eliberare a autorizației respective, fapt ce creează incertitudini de natură să determine entitățile publice responsabile de executarea legii respective, de a se prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.</p> <p>În consecință, întru a nu admite factori ce determină apariția riscurilor de corupție și prejudicierea intereselor legitime ale persoanelor (participanții la piața financiară nebankară), cât și prejudicierea interesului public (afectarea drepturilor participanților prin faptul că se vor afla în permanență sub presiunea autorităților publice, nefiind asigurat principiul coerenței, consecvenței și predictibilității unei norme juridice (art.3 alin.(1) lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative), se impune înlăturarea riscurilor de corupție în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative (art.26 din Legea integrității 82/2017).</p> <p>Recomandări:</p> <p>1) Prevederea condițiilor generale (cerințe) pentru obținerea</p>
--	---

<p>Art. II. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>[...]</p> <p>4. Se completează cu articolele 10¹–10⁴ cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 10³. Prezentarea informației din Sistem (2) Datele și informațiile cuprinse în Sistem se prezintă de către Registrator în următoarele cazuri:</p> <p>[...]</p> <p>i) în alte cazuri prevăzute expres de lege.</p>	<p>autorizației de societate de registru (Registratori).</p> <p>2) Totodată, se recomandă de a prevedea cazurile în care se va reține autorizația de societate de registru, a termenului pentru care se eliberează autorizația respectivă.</p> <p>3) Suplimentar, se propune stabilirea unei norme de trimitere, prin care Comisia Națională, va fi împuternicită să stabilească prin actele sale normative, modul de eliberare a autorizației.</p>	
	<p>Obiecții:</p> <p>În conținutul normei se atesta o trimitere defectuoasă prin utilizarea cuvintelor „în alte cazuri prevăzute expres de lege”, care de o manieră imprecisă, neclară și interpretabilă, face referire la alte prevederi. Respectiv, norma prezintă carențe de reglementare în partea ce ține de stabilirea incompletă a cazurilor în care Registratorul poate prezenta datele și informațiile cuprinse în Sistemul informațional de efectuare a înscririlor și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor, fiind utilizată o normă de trimitere la alte acte normative, fără a fi posibil de a le identifica în mod cert.</p> <p>În acest sens, fără a se face trimitere la vreun act normativ concret, există riscul ca la evaluare (identificare), acestea să fie dificil de stabilit sau în genere să nu poată fi stabilite.</p> <p>Astfel, potrivit art.55 alin.(2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, „Trimiterea la normele altui act normativ se poate face la întregul sau conținut sau doar la o reglementare distinctă.”</p> <p>Pericolul coruptibilității reglementării defectuoase a normei propuse rezidă în crearea unor precondiții pentru entitățile publice, de a comite acte de corupție manifestate prin prezentarea în mod abuziv și părtinitor a datelor și informațiilor din Sistem, ceea ce va afecta securitatea, integritatea și funcționalitatea Sistemului în conformitate cu art.10³ alin.(1) din proiectul de lege.</p> <p>În consecință, întru a acorda proiectului un sens unic și a evita interpretările eronate se recomandă evitarea trimiterilor defectuoase.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Întru evitarea paralelismelor în legislație, lista prevăzută la art. 10³ alin. (2) nu poate fi exhaustivă. A se ține cont că, obligația registratorului de a elibera date și informații cuprinse în Sistem poate fi prevăzută și de legislația specială. În speță, art. 68 alin. (8) din Legea insolabilității nr. 149/2012 prevede că „<i>La cererea administratorului lichidatorului, definzătorii de registre, băncile și alți prestatori de servicii de plată, organele cadastrale și Serviciul Fiscal de Stat sînt obligate să le comunice gratuit, în cel mult 10 zile, informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.</i>”</p> <p>Astfel, norma prevăzută la art. 10³ alin. (2) lit. i) are drept scop neadmiterea normelor contradictorii în legislație și, respectiv, evitarea limitării accesului la datele din registrul acțiunilor, în alte cazuri, prevăzute expres de lege, decât în situațiile stabilite expres la lit. a)-h).</p> <p>Astfel, art. 10⁴ alin. (2) lit. i) va avea următoarea redacție:</p> <p>i) la cererea administratorului/lichidatorului, în condițiile Legii insolabilității nr. 149/2012.</p>

<p>Art. IV. – (1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care au deținut anterior autorizații deținere a registrului acționarilor societății, eliberate în conformitate cu Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, sunt obligate să se conformeze prevederilor respective legi în vederea obținerii noilor autorizații.</p> <p>(2) În cazul în care participanții profesioniști vizati nu se vor conforma cerințelor prevăzute la alin. (1), aceștia vor întreprinde măsurile de rigoare în vederea radierii lor din Registrul licențelor și autorizațiilor, ținut de către Comisia Națională.</p>	<p>Recomandări:</p> <p>Prevederea tuturor cazurilor sau trimiterea la actul normativ concret care prevede cazurile în care Registratorul poate să prezinte datele și informațiile din Sistem.</p>	
	<p>Obiecții:</p> <p>Norma propusă prescrie în mod confuz obligația participanților profesioniști de a întreprinde măsurile de rigoare în vederea radierii lor din Registrul licențelor și autorizațiilor, ținut de către Comisia Națională, nefiind certe măsurile necesare a fi întreprinse de către aceștia pentru a asigura radierea lor din Registrul licențelor și autorizațiilor, ceea ce prezintă un risc de corupție. Or, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 04.03.2021 „47. <i>Parlamentul nu poate deroga de la drepturile fundamentale adoptând texte ambigue de legi. Cetățenii trebuie să se bucure de o protecție juridică esențială în fața statului și instituțiilor sale.</i>”</p> <p>Totodată, se conturează ca fiind incertă imputarea în sarcina participanților profesioniști a obligației de a întreprinde careva măsuri în favoarea sa, pentru neconformare în obținerea unei noi autorizații, în contextul în care aceștia nu s-au conformat prevederilor respectivei legi în vederea obținerii noilor autorizații (Art. IV alin.(1) din proiectul de lege).</p> <p>La fel, se atestă lipsa unui termen limită în cadrul căruia participantul profesionist este ținut să întreprindă măsurile de rigoare pentru a asigura radierea lor din Registrul licențelor și autorizațiilor.</p> <p>Pericolul coruptibilității noimei date constă în manifestarea neglijenței participanților profesioniști, care datorită reglementării echivoce și lacunare, se vor putea prevala de redacția dată pentru a evita întreprinderea cărorva măsuri pentru a asigura radierea lor din Registrul licențelor și autorizațiilor, fapt care va compromite ținerea unei evidențe integre și funcționale a informației din Registru, ceea ce contravine interesului public.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Ținând cont că Regulamentul privind licențierea și autorizarea pe piața de capital (Hotărârea CNPF nr. 56/11/2014) stabilește la capitolul VI condițiile de retragere a autorizației și, respectiv, măsurile necesare a fi întreprinse de către registratori în vederea radierii din Registrul licențelor și autorizațiilor, art. IV. alin. (2) din proiectul de lege va avea următorul cuprins:</p> <p>(2) În cazul în care persoanele care au deținut anterior autorizații deținere a registrului acționarilor nu se vor conforma cerințelor prevăzute la alin. (1), aceștia vor întreprinde măsurile prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale în vederea radierii lor din Registrul licențelor și autorizațiilor, ținut de către Comisia Națională.</p>

	<p>Recomandări:</p> <p>1) Prevederea expresă a subiectului responsabil, a termenului limită de îndeplinirea măsurilor necesar a fi întreprinse pentru a asigura radierea participanților profesioniști din Registrul licențelor și autorizațiilor, ținut de către Comisia Națională.</p> <p>2) Adiacent, se recomandă evocarea concretă a măsurilor pertinente ce urmează a fi întreprinse pentru a asigura radierea participanților profesioniști din Registrul licențelor și autorizațiilor, în caz de neconformare în obținerea unei noi autorizatii.</p>	
	<p>DEPOZITARUL CENTRAL UNIC AL VALORILOR MOBILIARE, nr. 02/503 din 01.08.2022</p> <p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
	<p>CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL, nr. 04-01/1949 din 02.08.2022</p> <p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
	<p>SERVICIUL PREVENIREA ȘI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR, nr. 01/2-30-1022 din 03.08.2022</p> <p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
	<p>CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI, nr. 31/02-69-7947 din 15.08.2022</p> <p>Lipsa propunerilor și obiecțiilor.</p>	
	<p>Sedința interinstituțională din 05.10.2022 privind depășirea divergențelor pe marginea proiectului de lege MINISTERUL JUSTIȚIEI</p>	
<p>Art.II. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...]</p> <p>4. Se completează cu articolele 10¹–10⁴ cu următorul cuprins: Articolul 10³. Efectuarea înscrierilor în Sistem</p>	<p>În cadrul ședinței, reprezentanța Ministerului Justiției a reiterat poziția expusă în avizul repetat, referitor la completarea proiectului de lege cu temeiurile privind refuzul registratorului de a efectua înscrieri în sistemul informațional și de evidență a drepturilor de proprietate asupra acțiunilor.</p>	<p>Potrivit recomandării, proiectul a fost completat la art. 10³ din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital cu un alineat nou în următoarea redacție: „(5) Registratorul poate refuza efectuarea înscrierilor în Sistem în cazul în care: a) nu sunt prezentate toate documentele necesare; b) documentele prezentate nu corespund cerințelor stabilite de legislație;</p>

<p>[...] (4) În cazul refuzului de a efectua înscrieri în Sistem, persoana care ține registrul este obligată să trimită în scris solicitantului, în termenul prevăzut la alin. (2), o înștiințare motivată despre acest fapt.</p>		<p>c) sunt dubii întemeiate și esențiale referitor la autenticitatea semnăturii de pe documente; d) registrul nu conține informația despre persoana care transmite acțiunile și/sau acțiunile referitor la care urmează a fi efectuate înscrierile în registru; e) numărul acțiunilor indicate în dispoziția de transmitere depășește numărul de acțiuni aflate pe contul personal al persoanei înregistrate; f) nu sunt respectate restricțiile stabilite de legislație. ”</p>
<p>Art.II. – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art. 665), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...] 4. Se completează cu articolele 10¹-10⁴ cu următorul cuprins: Articolul 10¹. Registratorul [...] (4) Prețurile maxime ale serviciilor prestate de societatea de registru aferente ținerii registrului acționarilor se aprobă de către Comisia Națională.</p>	<p align="center">MINISTERUL ECONOMIEI</p> <p>Reprezentantul Ministerului Economiei s-a expus asupra necesității completării normei din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, care prevede că <i>prețurile maxime ale serviciilor prestate de registratori aferente ținerii registrului acționarilor se aprobă de către CNPF</i>, astfel încât să fie asigurată îndeplinirea principiului predictibilității normelor juridice și transparenței stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>În cadrul ședinței, autorul a adus argumente suplimentare aferente menținerii redacției art. 10¹ alin. (4) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, care au fost acceptate de către reprezentantul Ministerului Economiei. Prin urmare, norma se expune în următoarea redacție: „(4) <i>Prețurile maxime ale serviciilor prestate de registrator aferent ținerii registrului acționarilor se aprobă de către Comisia Națională.</i>” Totodată, în cadrul ședinței CNPF a agreeat propunerea Ministerului Economiei ca, ulterior aprobării proiectului de lege în cauză, CNPF să completeze Hotărârea CNPF nr. 54/1/2012 cu privire la aprobarea mărimii prețurilor maxime ale serviciilor prestate de către persoanele ce dețin autorizația de societate de registru (Monitorul Oficial, 2013, nr.36-40 art.167), cu prevederi aferente metodologiei de calcul a prețurilor maxime și înregistrată în Registrul actelor juridice, în modul prevăzut de legislație.</p>
<p align="center">CENTRUL NAȚIONAL ANTICORUPȚIE</p>		

<p>Art.I. – Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 372-382, art. 341), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: [...]</p> <p>8. La articolul 30, alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Societatea va informa Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în registrul acționarilor.”.</p>	<p>În cadrul ședinței, a fost discutată recomandarea CNA de reglementare a unui termen concret în care societatea va fi obligată să informeze registratorul despre modificările operate în documentele de constituire.</p> <p>Având în vedere că termenul respectiv este deja prevăzut în Instrucțiunea privind etapele, termenele, modul și procedurile de înregistrare a valorilor mobiliare (Hotărârea CNPF nr.13/10/2018), reprezentanța CNA a propus stabilirea unei norme de trimitere prin care CNPF va fi împuternicită să stabilească prin actele sale normative acest termen.</p>	<p>Potrivit celor agreate în cadrul ședinței, art. 30 alin. (6) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni a fost completat cu textul „, , în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare”.</p> <p>Astfel, norma a fost expusă în următoarea redacție: „(6) Societatea va informa Registratorul despre modificările operate în documentele sale de constituire pentru introducerea lor în registrul acționarilor, în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.</p>
--	---	---